

Szerkesztőség:
Arad. Acseypalota.
Kiadóhivatal:
Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regele Ferdinand 4/22.
(József főherceg-ut.)
Sürgöny cím: Közlöny, Arad.
Telefonszám:
Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.
Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre — — 1080 Lei

Fél évre — — — 540 Lei

Negyed évre — — 270 Lei

Havonta — — — 90 Lei

Hirdetések díjszabás szerint.

EGYES SZÁM ÁRA — 5 Lei

VASÁRNAP — — — 6 Lei

Bucurestiben 50 banival több

Izgalmas hírek a lej stabilizációjáról.

A Banca Nationala

több száz milliós kölcsönt ad az államnak.

Ebből a pénzből fizetik a köztisztviselők illetményeit. — Jó néhány hétig tart még a külföldi kölcsön perfektuálása. — Blank Aristid is részt vesz a kölcsön megszerzésében.

(Az Aradi Közlöny bucurestii tudósítójának távirata.) A miniszterelnökségi palotában Maniu elnöklete alatt ma értekezlet volt, amelyen Popovici, Madgearu, Mihalache és Mironescu miniszterek vettek részt. Az értekezleten a legújabb kölcsönhírekkel foglalkoztak s az ezekkel kapcsolatos teendőket beszélték meg. Popovici bejelentette, hogy Blank Aristid készséggel vállal szerepet a kölcsön megszerzésében és örömmel fogadta kölcsön-bizottsági tagságát.

Popovici pénzügyminiszter ma délben hosszas megbeszéléseket folytatott Burileanuval és Iliacescuval. A Lupta értesülése szerint a tárgyalások anyaga egy, a sürgős szükségletek és az előző kormánytól hátrahagyott deficitje miatt nem teljesíthető fizetések fedezésére szolgáló kölcsön módosítói voltak.

Ezután a pénzügyminiszter a miniszterelnökhöz ment s hosszas megbeszéléseket folytatott vele. A tárgyalások, melyeken Lugoseanu is részt vett, a miniszterelnökségi államtitkár párisi útjára vonatkoztak. Lugoseanu valószínűleg nem megy még pénteken Párisba, mert a kölcsön-ügy anyagát előbb még át kell, hogy tanulmányozza.

A ma éjszaka Bucurestiből érkezett jelentések arról számolnak be, hogy Maniu Gyula minisztertársaival beható megbeszéléseket folytatott a kölcsöntárgyalások ügyében. A megbeszélések során azt a konklúziót vonták le, hogy

bár a beérkezett jelentések a legkedvezőbbek, mégis jónéhány hetet fog igénybevenni, míg a kölcsönt véglegesen perfektuálják.

Pénzügyi körökben nagy feltűnést keltett, hogy a pénzügyminiszter tárgyalásokat folytatott Chiriacescuval, a Banca Nationala vezérigazgatójával. A megbeszélések arra irányultak, hogy a Banca Nationala nagy állami kölcsönt bocsát ki.

Az állami pénzügyintézet több százmilliós sürgősségi kölcsönt ad a kormánynak, hogy lehetővé tegye a tisztviselők illetményeinek és egyéb sürgős kötelezettségek kifizetését.

Az államkasszában mutatkozó deficitet pillanymalig ezzel a segéllyel fogják pótolni.

Parecz Béla dr. programbeszéde

Holnap, pénteken a Fehér Kereszt nagytermében összegyűl Arad magyarsága, hogy meghallgassa Parecz dr. és Willer József dr. beszédét. — A Magyar Párt meghívása.

(Arad, november 29.) Az aradi Magyar Párt vezetősége a legnagyobb lelkesedéssel és ambícióval indul a választási harcokba. A párt helyiségében lázas munka folyik és a győzelem biztos reményével teszik meg a fontos előkészületeket. A választási bizottság határozata szerint. Aradot választási körzetekre osztják, hogy ezekben a körzetekben intenzívebb és rendszeres munkát lehessen végezni. Az előkészítési munkálatok során egyébként dr. Parecz Béla képviselőjelölt ma levelet kapott Sándor Józseftől, amelyben írja, hogy rövid időn belül, mielőtt Nagyváradon befejezte küldetését, Aradra érkezik.

Az aradi magyar párt vezetősége a pénteki nagygyűlésre vonatkozólag ma a következő meghívót bocsátotta ki:

Magyar Testvéreink!

Parecz Béla dr. listavezető képviselő-

jelöltünk, ma pénteken, november 30-án este fél kilenc órakor tartja programbeszédét a Fehér Kereszt nagytermében.

Legyetek ott mindnyájan! Avassátok a magyar egység ünnepevé ezt a napot. Bizonyítsátok be, hogy a város sok ezernyi magyar választópolgárságában most egyetlen érzés és akarat él: Fájának szeretete és listánk győzelmének biztosítása. A népgyűlés fényét és jelentőségét

Willer József dr.

részvétele fogja emelni. Ő a központ kiküldöttje és nagyogó szónoki képességével fejtegeti majd előttetek a december 12-iki választás sorsdöntő jelentőségét.

Testvéri üdvözléssel:

A Magyar Párt aradi tagozatának elnöksége. Dr. Széll Lajos, s. k.

Kinevezték Aradváros új interimár bizottságát

Hotoran Victor dr. lett az új bizottság elnöke. A magyarságot Varjassy Lajos és Velcsov Géza dr. képviselik a bizottságban. — A kinevezésről szóló rendelet holnap jelenik meg a Monitorul Oficialban.

A prefektus törvényellenesnek mondja a Legfelsőbb Közigazgatási Tanács döntését.

(Arad, november 29.) Aradváros vezetésében talán már holnap, mire ezek a sorok megjelennek, szenzációs változás áll be. A nemzeti-parasztpárt aradi vezetőségéhez ugyanis ma Bucurestiből egy magántávirat érkezett, amely arról ad hírt, hogy

a belügyminiszter ma rendeleti úton visszavonta Aradváros mostani interimár bizottságától a megbízatást és helyébe új interimár bizottságot nevezett ki.

Az új interimár-bizottság, amelynek névsorát annak idején egyedül az Aradi Közlöny közölte, abból a 11 tagból áll, amelyet a nemzeti-parasztpárt november 20-án terjesztett be a belügyminiszterhez. Az új interimár-bizottság elnöke eszerint dr. Hotoran Victor, tagjai pedig a következők: dr. Borneas Gyula, dr. Veliciu Emil, dr. Lutai Cornel, dr. Botioc Elek, Teodorescu Constantin, dr. Raicu Aurel, Varjassy Lajos, dr. Velcsov Géza, dr. Cosma Demeter és Albu Livius. A nemzeti-parasztpárt aradi vezetőségéhez érkezett magántávirat azt is tudatja, hogy az

erre vonatkozó rendelet holnap reggel már meg is jelenik a Monitorul Oficialban.

Munkatársunk felkereste ez ügyben dr. Marsieu Iustin prefektust, aki a következőket mondotta:

— Én magam nem kaptam ugyan még hi-

vatalos értesítést az említett belügyminiszteri rendelkezésről, de valószínűnek tartom, hogy Aradváros vezetésének komplikált ügye tényleg ezen a módon fog egyelőre megoldást nyerni. Téves ugyanis az a feltevés, hogy a városi tanács jogerősen megalakult volna. Igaz ugyan, hogy az aradi városi tanács megalakulását a legfelsőbb közigazgatási tanács véleményezte és ezt a véleményezést a belügyminiszter rendszerint magáévá szokta tenni, most azonban az a helyzet, hogy

maga a legfelsőbb közigazgatási tanács is nem a törvénynek megfelelően járt el, amikor az aradi tanács megalakulását véleményezte.

— Eltekintve attól, hogy a közigazgatási tanács elnökének Voinescu Romulusnak kinevezése körül bizonyos akadályok forognak fent, a legfelsőbb közigazgatási tanács nem várta be annak a 10 napos határidőnek leteltét, aminek a tanács megalakulása és a megalakulás jóváhagyása között el kell telnie a törvény szerint. Világos tehát, hogy a közigazgatási tanács törvényellenesen járt el.

— Ugy hiszem különben, hogy a belügyminiszter kívánja a bírósági fórumok döntését a régi Robu-féle, valamint az Angel-féle tanács ügyében és addig függőben hagyja a tanács ügyét, ezideig viszont az új interimár-bizottság fogja vezetni Aradváros ügyeit.

Pop C. István képviseli Gyulafehérváron a kormányt.

Maniu Gyula miniszterelnök ma táviratilag delegálta a volt minisztert.

(Arad, november 29.) Nagy előkészületek folynak országsszerte a december 1-i ünnepekre, amelyeknek ügyében — mint lapunk más helyén megírjuk — a kormány úgy határozott, hogy minden nagyobb gócpontba egy vezető parasztpárti politikust küld. Az ünnepek ügyében ma

este távrat érkezett Maniu Gyula miniszterelnöktől Aradra Pop C. István volt miniszterhez, akit a miniszterelnök arra kér fel, hogy vegyen részt Gyulafehérváron a december elsejei ünnepségen és képviselje ott a kormányt. A távrat nyomán Pop C. István holnap elutazik Gyulafehérvárra.

Álmában fojtotta meg feleségét Erdélyi Béla

Forgács Anna utolsó hörgései — a bíróság előtt. — A gyilkos flottul élt Rómában, míg édesanyja fülbevalóját zálogosította el.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Mindjobban növekszik az érdeklődés Erdélyi Béla ügyének tárgyakása iránt. A mai napon befejezték Greill vizsgálóbíró kihallgatását. A milstadi vizsgálóbíró ma elmondotta, hogy a boncolás után egy pozsonyi ügyvéd megjelent nála és közölte, hogy a gyilkosság napján Erdélyi az egyik gyógyszerárban veronált vásárolt. Ezen közlés alapján kezdett nyomozni.

A vizsgálat kétségtelenül megállapította, hogy

Forgács Annát álmában fojtották meg.

Greill ezután nagy alapossággal mérőszallagot vesz ki zsebéből és mérgetni kezdi Erdélyi Béla kezét, majd egy sált vesz elő és azon mutogatja, hogyan nézett ki Forgács Anna sálja.

A vizsgálóbíró kihallgatása alatt a gyilkos idegesen fészkelődött széken, majd Gál dr. védő kezd vitatkozni a tanúval. Megkérdezi, honnan tudja Greill, hogy Forgács Anna hol zuhant le? Az elnök közbeszóli:

— Erdélyitől!

A gyilkos paprikavörösen ugrik fel helyéről és valósággal rikácsolja:

— Én ezt nem mondtam!

— Üljön le kérem! — szól rá az elnök.

Gál dr. ekkor kérdéseivel igyekszik megzavarni a vizsgálóbíró, aki az egyik kérdésre azt válaszolta:

— Nem vihettek ki az íróasztalt a halál-

szakadékhöz. Három hét alatt helyszíni szemlét, boncolást kellett tartani és negyven tanu kihallgatását kellett lefolytatni.

Gál dr. ezután ellentmondásokba törekszik keverni Greillt. Azt ajánlja, hogy fonográfial vegyék fel, miképen utánozza a

Elfogták az aradi fogház két szökevényét.

Vinga uccáin hosszas hajszja után csípték el őket a csendőrök. — A harmadik és legveszedelmesebb szökevény valószínűleg Jugoszláviába menekült.

(Arad, november 29.) Ma délelőtt a vingai csendőrök telefonon jelentette az ügyészségnek, hogy a hétfőn hajnalban az ügyészségi fogházból megszökött három fogoly közül kettőt, Tas Mihályt és Apter Zoltánt ma hajnalban Vingán elfogták.

A két szökevény éjnek idején céltalanul csatangolt Vingá uccáin s amikor a közeledő csendőrőrszert meg látta, futásnak eredt. A csendőröknek azonban sikerült elfogni a két gyanús alakot, akiket bekisértek az őrsre, ahol aztán beismerték, hogy az aradi ügyészségi fogházból szöktek meg és Timisoara felé igyekeztek, ahol egy ismerősüknél vétek menedéket találni. A két szökevény elmondotta, hogy Wimmer Mihályról mit sem tudnak, mert a vakmerő gonosztevőtől nyomban a

vizsgálóbíró Forgács Anna hörgéseit, azonban az elnök elutasítja a kérést.

Greill kihallgatásának befejezése után Dénes Károly gépészmérnök, Erdélyi Márk vállalatának gyárvezetője tett vallomást. Elmondotta, hogy Erdélyi Béla nem sokat dolgozott a jólmenő üzemben, többnyire a fotóiban ülve, sportlapokat olvasgatott. Amikor utazott, állandóan elsőosztályú kupét vett. Római utja alkalmával azt írta, hogy a legflottabb módon él és élhet is tart. Ugyanekkor

édesanyjának el kellett zálogosítania fülbevalóját, mert az üzem súlyos anyagi helyzetbe került.

A szombati tárgyalás alkalmával Pichler milstadi körorvost hallgatják ki, akinek vallomása perdöntő fontosságú lesz.

Magyarok! Testvéreink! Csak erre a jele szavazzatok!

Ez a mi jelfünk!

szökés után, még a Marosparton elváltak. Valószínűre veszik, hogy Wimmer, aki félt attól, hogy ha kiadják Magyarországnak, ott felakasztják, Jugoszlávia felé szökött. Legalább is több ízben figyelmeztette őket, hogy szökés esetén Jugoszláviába meneküljenek át, mert ott nehezebben foghatják el őket.

Niculescu főügyész intézkedésére az elfogott két szökevényt még az éjszaka folyamán, vagy holnap reggel szállítják be Aradra.

— Januárban megszavazzák a költségvetést. Bucurestiből jelentik: Az egyes minisztériumokban erős tempóban folyik a munka a költségvetések összeállítására. A költségvetések néhány napon belül már elkészülnek s kormánykörökben remélik, hogy még január hónapban keresztülmegy a költségvetés a kamarában és szenátusban.

Polgár bácsi — Vilmos császárnál

A világiáró pesti bérkocsis kalandjai Budapestről — Amsterdamig.

(Amsterdam, november 29.) A Dam-on, az amsterdami királyi palota előtt hatalmas embergyűrű vesz körül egy felszállagzott fogatot. A máskor oly szigorú amsterdami rendőrök azonban ez alkalommal csak messziről figyelik a rendbontó gyülekezést. — Közelebb megyünk. Ó az... Polgár Sámuel, a pesti konfliktuskocsis. A kocsis oldalán ott díszlik a 132-es rendszám és a kocsis előtt fénylő szerszámban, fehér kamaslival a — „Csillag”. Sőt maga Polgár bácsi is ünneplőben van, óriási nemzeti színű szalag fut keresztül a mellén. Megszólítjuk:

— Ki hitte volna, hogy itt a tenger szelében (mert hát kérem alássan — víz és szél, az ugyan bőven adódik erre felé) az első magyar szó, amit hallunk... De jól esik kérem... folytatja Polgár Sámuel örömeiben a barátságos köszöntést, mikor a közeli vendéglőbe hívjuk, hogy íhéer asztal mellett beszélgethessünk a „Csillag” hatalmas utjáról.

— Igaz is bizony, nagy fuvar ez kérem. Kerek 3500 kilométert jöttünk eddig. De hát — fő az egészség és — nagyszerű ló ez... — mondja.

— Tessék betenni az ujságba, hogy a „Csillag” dicsőséget hoz a magyar lovakra. Pompásan állja az utat. Hegyre föl, gödrös, kavicsos ut, szemben folyvást a sok autó, eső, szél, este-nappal... — mindegy ez neki. Ó csak üget, egyformán, pontosan, jókedvűen. Csoda ló ez, jobb még a — masinánál is. Azt mondhatnám, hogy — öröm a kocsiba ülni. A fiam hajt. A Csillag 100 kilót hizott az ut alatt. Most őt és fél mázsa.

Azután Polgár Sámuel elébünk teszi a pecsétes könyvét, merthogy ő olyan „Rundreise”-t csinál, hogy minden szavát és állítását a nagy könyvből egy-egy hivatalos pecséttel is

igazolni tudja. Majd belekezd érdekes utja eddigi részleteibe. Augusztus 22-én indult el Pestről Belitska János bérkocsissegéd társaságában. Bécsbe 29-én ért föl. A kollégák ott nagy ovációval fogadták.

— Azt se tudták, hogy hova tegyenek... — mondja Polgár bácsi.

Kihajtott a „tráberra” is, be az ügetők közé, kétszer körül, zúgó tapsviharban és a bécsi rendőrfőnök maga nyújtotta át a 300 schillinges tiszteletdíjat. Innét Csehországnak baktatott a „Csillag”. De a csehok nem engedték keresztül a határon. Hiába volt embernek, lónak a pesti vizum. Hogyne gerjedt volna így éktelen haragra Polgár Sámuel, még pedig annyira, hogy a cseh fináncok menten Prágába telefonáltak. Meg is jött az engedély, azonban kerek 2000 magyar pengőt kellett volna a vámpénztárba leolvasni, ennyit pedig a csehországi kocsikázás — még Polgár Sámuelnek sem érhetett meg. Mit volt mit tenni, a „Csillag” visszafordult s ördögnek se való rossz utakon, hatalmas kerülővel. Kremsnél ért a 132-es pesti konfliktus a német határra. — Münchenbe szeptember 22-én értek. Az ünneplés itt is folytatódott. Csapra kerültek a jó müncheni sörshordók, mikor pedig Polgár Sámuel indulni akart, valóságos katonahandával kísérték ki a müncheniek a város határáig. Október 9-én már a lipcei aszfalton kocog a „Csillag”. Berlinbe október 14-én értek. Az érdeklődés itt sem csappan. A berlini „Droschke”-király, Eisner Gusztáv, ki nemrégén a Berlin—Páris—Berlin-uton hajtott keresztül a maga egyfogatuját, most minden dekorációjával ékesen sietett Polgár Sámuel elé. A berlini lókereskedők mulatságot rendeztek tiszteletére.

Berlinben azonban ez a rundreisés-üzem egy kis személycserét él át. Nem a „Csillag”-gal van baj. Dehogy. Belitska konfliktussegéd elégette meg a sok ünneplést, bucsut mondott a „Csillag”-nak és hazautazott Budapestre. —

Polgár Sámuel most a fiát sürgönyözte a birodalmi fővárosba, sőt az ifjú Polgáron kívül még Kaczur polgárt, a munkanélküli berlini magyarok egyikét is magához vette. A napi kiadás ugyanis Berlinton kezdve mindig több és több, viszont az udvarias, vendéglátó emberek száma meg erősen apadni kezdett.

— A „Csillag”, a három férfi és az előre nem látott kiadások — ették a pénzt — mondta most nekünk Polgár Sámuel.

Igy történt azután, hogy Polgár Sámuel november 10-én forgó tőke nélkül érkezett meg a holland határra.

— Beszéljen a német császárról — kérjük most Polgár bácsit.

A pecsétes könyv 20-ik oldalán ott a császár fényképe. Egy kisebb fajta abból, amit csak maga a császár szokott ajándékozni. Még egészen friss rajta az írás: Wilhelm, I. R., Doorn, november 18. Azt beszéli Polgár Sámuel, hogy csak egy órácskát várakoztatták meg a festői doorni parkban és az excsászár máris fogtdta őt. Tudni kell azonban, hogy Polgár Sámuel nemcsak a „Csillag”-nak a gazdája. Van neki még egy szép aranyórája is, s ezt egykor nem kisebb urtól kapta, mint magától II. Vilmostól, 1898-ban, a nagyváradi 7-es (Vilmos) huszárok kaszánya udvarán. Mikor ez a pompás ezred jubileumot ült, Polgár Sámuel szakaszvezető szörén ülve a lovat, bravurozott a császár előtt s aranyórát kapott érte 30 esztendővel ezelőtt. Abban is ott az írás, mint most a fénykép aljában, ugyanazok a betűk: Wilhelm, I. R. Az aranyóra megtette a hatást s a doorni kapuban többet ért a „Csillag”-nál is. Mert a doorni főudvarmester az aranyóra láttára tett jelentést az excsászárnak a 132-es pesti konfliktus doorni érkezéséről.

— Kezet fogott velem — beszéli Polgár bácsi — leültetett. Mindjárt azt kérdezte, hogy megy a sorunk otthon Magyarországon? Műgöttem valami csudaszép óra ketyegett, a per-

Heves viták Aradmegye parlamentjében

„Az államvallásnak védekeznie kell a baptisták Amerikából támogatott propagandája ellen.” — Sportcélokra nincs pénze a megyének. Onkéntes bírójelöltek új községeket akarnak kreálni Aradmegyében.

A megyei tanács elfogadta a költségvetési javaslatot.

(Arad, november 29.) Ma délelőtt tartotta ülését Aradmegye tanácsa dr. Ursu János elnöke alatt. Az ülésen Marsieu Justin dr. prefektus nem jelent meg, helyette Lázár Ágoston dr. alispán vett részt a költségvetési vitában. Eredetileg délelőtt tíz órára hirdették az ülést, amely azonban a tagok késése miatt csak fél tizenkettőkor kezdődhetett meg.

A megnyitás után a kéményseprőkről szóló szabályrendeletet vették tárgyalás alá. Felolvasták a kéményseprők memorandumát, melyben a kerületek számának leszállítása ellenében 20 százalékos illeték emelést kérnek. Hosszú, kimerítő vita után a tanács elfogadta a szabályrendelet tervezetét. Ekkor Ursu János dr. elnök felfüggesztette az ülést és délután három órára halasztotta annak folytatását.

A költségvetés.

Délután négy óra lett, mire ismét megkezdődött a tárgyalás. Ekkor a megye 1929. évi költségvetése került sorra. Nasta Victor permanens-bizottsági tag olvasta fel az egyes tételeket, amelyek szerint a megye költségvetése 61 millió 967970 lej végösszegű. A bevételek között legnagyobb összeget képvisel az állami szubvenció, amely a múlt évi 31 millió lej helyett 29 millió. A kiadásoknál kihangsúlyozza az előadó, hogy a megye a legszorgalmasabb takarékoskosságot vezette be. A prefektusi autó fenntartására a múlt évi 300.000 lejjel szemben csak 120.000 lejt vettek fel, míg a Mezőgazdasági Kamara szubvencióját 50.000 lejről 200.000 lejre emelték fel, miután a kamara fontos szerepet tölt be Aradmegye gazdasági életében. Az utakra hét milliót, hidak javítására 1 millió 200.000 lejt, a Radna-Lipna közötti hídra 90.000 lejt, a Fehér-Körös

csok multak, de a Főlséges Ur csak kérdezett tovább. A huszárokról, a háborúról. A hetes regimentre jól emlékezett. Tudta, hogy mennyi veszteségünk volt. Még fejében az ezredparancsnok neve után is keresgélte az excészárszár... Majd hirtelen azt kérdezte, hogy gondolok-e még vissza arra a szép katonaelőltre, amikor huszár voltam. Mondtam neki, hogy huszár-korom óta is a ló mindenem, a „Csillag”, ez a nagyszerű állat.

Az excészárszár felkelt, hogy az ablakhoz menjen. Megnézte a 132-es konflist, azután érdeklődött az utak iránt és főleg azt kérdezte, hogy

— Vannak-e még mindenféle konflisok?

— Nincsenek már sehoh, kérem, Pestense, a „Csillag” az utolsók közül való.

Amsterdamban sem talált kollégákra Polgár Sámuel. Nem volt tehát, aki parádét rendezzen a tiszteletére. Sőt holland földön egymásután születnek a panaszok is Polgár Sámuel ajkán. Az emberek rettenetesen kíváncsiak, de rettenetesen — fukarok is. A gyerekek!

— Sehoh még ilyen vásott gyerekhaddal nem találkoztam — erősítgeti Polgár bácsi.

Kigunyolják, belebicikliznek a hintóba. Siet is tovább a „Csillag”-gal. Rotterdamban hajóra szeretne szállni, hogy Londonba utazzék. Azután Londonból visszafelé — Brüsszel, Páris, Róma s úgy március közepén lesz majd a pesti bevonulás. Akkor Polgár Sámuel végleg kifog. Sipőcz polgármester megígérte: muzeumba téteti a 132-es rendszámú konfliskocsit!

Mondtuk neki, hogy a — tenger, át Londonba, ködös éjszakán, bolondos időben, talán még baj lehet a „Csillag”-gal...

— A „Csillag”...? Hogy az ne birna ki egy kis tengeri betegséget? Hisz Nonius-vér csörgedezik az ereiben, bátor ló, s most meg már egészen bele van gyakorolva. Nem ismerünk mi kérem akadályt, fáradságot... propaganda-ut ez kérem! Propaganda a magyar lóknak. Ezt tessék megírni. K. E.

szabályozására 120.000 lejt vettek fel. Az iskolák építésére a tavalyi 4 millió lej helyett 2 milliót, a megyei szegényeknek 100.000 lej helyett 50.000 lejt, a nemzeti propaganda céljaira 200.000 lej helyett 100.000 lejt vettek fel. A katonazenekar részére 30.000 lej szubvenciót irányoztak elő. Egy fa- és fémpariskolának Pancota községben való felállítására 500.000 lejt vettek fel a költségvetésbe.

Propaganda a szekták ellen.

Sárbu György dr. szóval ezután fel és kijelenté, hogy a költségvetésben 150.000 lejt irányoztak elő vallási célokra, amit rendkívül kevésnek talál. A baptisták sokkal többet költenek propaganda célokra. Kéri, irányozzanak elő nagyobb összeget a szekták leküzdése érdekében. Cotioiu Romul dr. megköszöni Sárbu szavait és csatlakozik véleményéhez. Érti, hogy a megye takarékoskodni akar, de nem szabad elhanyagolni az egyházi érdekeket sem. A baptisták óriási propagandát fejtenek ki és ehhez az anyagi eszközöket Amerika szolgáltatta.

Felolvassa a baptisták hivatalos lapját, melyből megállapítja, hogy másfél hónap alatt több mint száz ember tért át a baptista hitre. Kéri, hogy legalább 500.000 lejre emeljék fel ezt a tételt.

— Nem akarunk beleavatkozni — mondotta — senki vallási életébe, minden elismert vallás egyenrangú, de joga van az államvallásnak is ahhoz, hogy védekezzen a szekták propagandája ellen és ellenpropagandát fejtsen ki.

Kevésnek találja a templomépítésekre előirányzott 500.000 lejt, amit — ha lehet — másfél millió lejre kér felemelni. Végül a sport érdekében emeli fel szavát.

Hangsúlyozza, hogy a sport nagy szerepet játszik az egyes nemzetek életében és kicsiny, jelentéktelen országok lesznek világhírűek

Ujabb csődkérelem az Egyesült Bank ellen.

Az aradi törvényszék csődtanácsa kötelezte a bankot a csődkérő 1414 dollárnyi betétjének bírói letétbe való helyezésére. — Lutai Cornel dr. csődtömeggondnoki költség számlája.

(Arad, november 28.) Ornstein Árpád táblabíró, a csődtanács elnöke ma délelőtt tárgyalta az aradi Egyesült Bank ellen legutóbb beadott csődkérelem ügyét. Néhány nappal ezelőtt, — mint megírtuk — Becker Ferenc ujaradi lakos nevében dr. Sporea János kérte a csőd megnyitását. A mai tárgyaláson a bank részéről Romanescu Gergely bankigazgató, a felszámoló-bizottság elnöke és László Lipót dr. bankügyész jelentek meg, akik kifogást emeltek az ellen, hogy Beckernek joga lett volna a csődöt kérelmezni, annál is inkább, mert betétjét a szokásos

PERZSASZŐNYEGEK Dr. Groszmann Alfrédné

szőnyegszövő műhelye Arad, Str. Moise Nicoara 17.
Elismert legjobb minőség. Versenyképes árak.
Keleti szőnyegek szakszerű javítása.

sportjuk által. A román férfiakban őserenergia van, de ezt kulturálni kell és ezért fogozunk a sport fejlesztése érdekében.

Kéri, hogy a költségvetésben az előirányzott 50.000 lejt helyett 200.000 lejt vegyenek fel.

Pasteur-intézet létesül Temesváron.

Dr. Bradean Athanaz megyei főorvos beszámolt arról, hogy Temesváron Pasteur-intézetet állítanak fel és Aradmegye vezetőségének anyagi segítségét kéri ehhez. Javasolja, hogy legalább százezer lejt adjanak erre a célra, miután Aradmegyének nagy érdeke az intézet felállítása.

Évenként 7-800 veszett kutya által megmart embert kell küldeni Kolozsvárra, ami nagy költségeket igényel.

Ha az intézet Temesváron van, a költségek erősen csökkennek. Az aradmegyei szegények részére 200.000 lejt segélyt kér megszavazni.

Az egyes javaslatok felett nagy viták folynak. Lázár dr. alispán leszögezi, hogy a megyének ma az utak és hidak rendbehozása a fontos és csak akkor, ha ezzel elkészülnek, kerülhet sor az egyházi és sportpropagandára. Ursu János dr. elnök mdítványára végül ki mondják, hogy a megye 200.000 lejt ad a szegények részére, a Pasteur-intézet részére kért százezer lejt az egyes községek költségvetésébe állítják be, a többiben pedig az eredeti tervezetet fogadják el. Ezzel a költségvetési vita véget ért.

A tárgysorozat utolsó pontja egyes községek össze- és szétcsatolásának ügye volt. Satul-Mic község Silindiától, Carma község Luguzetától és Vorvodeni község Aldestitől akart elválni közigazgatásilag, azonban megállapítást nyert, hogy ezen községeknek 100-200 lakosa van mindössze és csak egyes bírójelöltek ambíciója tüti az akciót, aminek semmi alapja nincs. Ezért a tanács elutasította a kérést. Ezzel a megyegyűlés idejűlésszakája véget ért.

hat havi időre előbb fel kellett volna mondania.

Sporea János dr. azzal érvelt, hogy Becker nem betét, hanem letét címén helyezte el a banknál az 1414 dollárt. Ezzel szemben László dr. kimutatja, hogy az összeget igenis betétként kezelték a banknál, amire döntő bizonyíték, hogy ameddig a letét kezeléséért a letévő bizonyos díjat fizet, addig Becker dollárbetétje után 15 százalék kamatot élvezett. A csődbíróság azután kihirdette határozatát, amely szerint kötelezte a bankot, hogy Becker Ferenc betéti összegét, 1414 dollárt, nyolc napon belül helyezze bírói letétbe és a folytatódó tárgyalást december 7-ikére elnapolta.

Ugyancsak ma foglalkozott a csődtanács dr. Lutai Cornel csődtömeggondnok költség számlájának jóváhagyásával. Lutai dr. bejelentette, hogy a bank annak idején tanuk előtt kötelezte magát a csődtömeggondnoki költségek viselésére s ezért a betérjesszék költség számlájának jóváhagyását kérte. A törvényszék elrendelte a megnevezett tanuk kihallgatását és a tárgyalást bizonytalan időre elnapolta.

Szavazz e jelre, mert ez az Országos Magyar Párt választó jele.

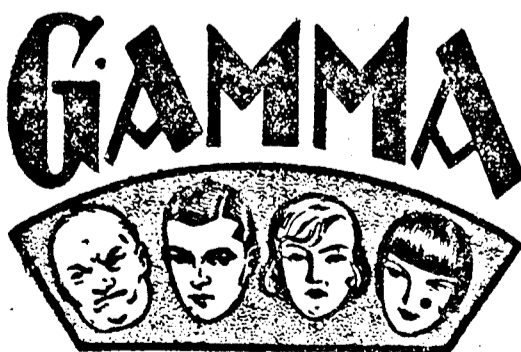

E jelben győzni jogs!

„KIVÁLASZTOTTAK” KÖNYVSOROZAT

eredetijön Sándor Ferencnél Arad.

A FRIEDLER-féle szabadalmazott

hajnóvesztő egyszersmind hajhullás, korpásodás, hajmolyosodás, legtökéletesebb gyógyszer. Orvosilag kipróbálva és ajánlva!

Kapható minden gyógyszerertában és drogériában, valamint a vezérképviselőnél:

ROZSNYAY GYÓGYSZERTÁR, Arad.

Krizis felé közeledik az angol király betegsége

György király állapotában javulás állott be. — Még az indiaiak is imádkoznak az uralkodóért.

(Az *Aradi Közlöny* londoni tudósítójának távirata) A mai napon háromszor vizsgálták meg az angol királyt. A háromszori vizsgálat arra vezethető vissza, hogy a betegség a krízis felé közeledik. Dawson Plenn lord, a király kezelőorvosa ma részletes jelentést adott ki az uralkodó állapotáról és leszögezi, hogy a betegség fájdalmas és komoly természetű, azonban a megtámadott tüdőszárny javulást mutat és a beteg erőbeli állapota sem csökkent. A betegség intenzitása csökkenőben van és a színtomák szemmel láthatólag alábbhagynak. Most már minden remény megvan arra, hogy a betegség nem tart sokáig.

A walesi herceget mára várják Dar és Salamba helységebe, ahonnan az *Entreprise*

angol cirkáló viszi Angliába. Vele van öccse a gloucesteri herceg is. Az este kiadott jelentések szerint a király rövid időre elszenderedett, aminek az orvosok nagy fontosságot tulajdonítanak, mert ez már a javulás jele.

Ma India valamennyi templomában könyörgő Istentiszteletet tartottak a király mielőbbi felépüléséért. Még a kanadai indiánok is Istentiszteletet tartottak, kérve a Nagy Szellemet, hogy adja vissza az angol birodalom uralkodójának egészségét. Cosgrave, az ir szabadállam elnöke ma táviratilag kívánt javulást a királynak, míg a munkásság szakszervezeti szövetsége annak az őszinte, szívből jövő kívánságának ad kifejezést, hogy gyógyuljon meg minél előbb a király.

Eleven egeret nyelt el egy bankhivatainak.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank egyik tisztviselője fogadásból megevett egy tíz egeret. — A szemtanúk elájultak a produkció látására.

(Budapest, november 29.) Ennek a rémregénybe illő történetnek első fejezete a Kereskedelmi Bank egyik elsőemeleti szobájában játszódott le. A déli órákban, mikor már a munka véget ért, itt találkozott távozás előtt a bank néhány tisztviselője, akik a mai nehézség viszonyokról, a drágaságról és a maguk alacsony fizetéséről vitáztak. Egy fiatal tisztviselő szembetűnően megemlékezett az általános véleményről és túlzottan találta az egységes elkeseredést. Védelmére kelt általánosságban is a mai helyzetért felelős tényezőknél és azt a kijelentést tette, hogy a háborús idők zűrzavarai után elég kedvező a helyzet és a méltatlanságok korántsem érik el más hasonló korszakok rémségeinek a méreteit.

— A párisi kommunén összefogdosták és megették a patkányokat — alkalmazta a mindennapi életre a relativitás elméletét a konszolidációs politika rajongója. Kijelentését néhány pillanati feszült csend követte, melyet elsőnek a bank F. L. nevű tisztviselőjének a hangja törte meg:

— Az ugyan nem olyan nagy dolog, én akár egy eleven egeret is megeszem, ha arra kerül a sor, hangoskodott F. ur. mire egy kol-

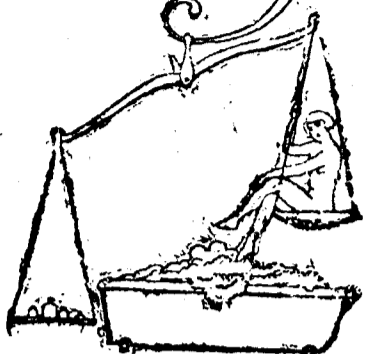
legája husz pengőt vett elő zsebéből és fogadást ajánlott, hogy F. csupán elméletben hajlandó eleven rágcsálót csemegézni.

A Kereskedelmi Bank hivatalos szobájában nem sétálnak egerek és így ezáltal nem kerülhetett sor a fogadási üzlet perektuálására. Másnapra azonban a bank egyik altisztje, aki a beszélgetésnél jelen volt, lakásáról egérfogóban egy egeret szállított a fogadás színhelyére, ahol ismét összegyűlt munkaidő után a vitatkozó társaság. Ujra előkerült a huszpengős is és F. a megdöbbent társaság riadt aszisztenciája mellett, kinyitotta az egérfogót, kivette az egeret, szájába eresztette, kettéhapta, lenyelte, majd, mint aki dolgát jól végezte, zsebre gyűrte a huszpengős bankjegyet és eltávozott.

A rögtönzött produkciónak rettenetes hatása volt. A társaság tagjai közül három nő elájult, de a férfiak közül is többen rosszul lettek. Valamennyien hitetlenkedve bámultak egymásra, nem volt-e az egész csak misztifikáció, vagy tömegszuggeszció eredménye, azonban a tényekkel nem lehetett vitázniok: a csapdából eltűnt az egér, az asztalról a huszpengős és velük a fogadás nyertese is.

Az orvosilag
ajánlott

Peng

eredeti svéd Osmos-habfürdő intenzív és hatásos soványító. Kísérleje meg, kapható minden gyógyszerárban, drogueriában, illatszertárban, ahol még nem, 100 lej beküldése ellenében egy fürdőt franco küld a vezérképviselőt:

DOBOS JÓZSEF vegyész-mérnök Timisoara, Str. Iancu Vacarescu 4.

* A Három a kislány gyönyörű muzsikája, búbajos reminiscenciákat ébresztő hangulatos szüzséje lép elének szombaton este, amikor is közkívánatra tüzte ismét másorra a színház igazgatósága a kitűnő Schubert-operettet. A régi idők mindig hatást keltő biedermeierfiguráit a decens Viola Margit, az elegáns Szepessy Edith, a friss Gaál Piri, az üde Dancs Ica, a kiváló L. Kiss Mariska, a széphangu Balázs, a kitűnő Galetta, a derűt fakasztó Győző és a józü Rudas keltik életre.

* Vasárnap délután A régi nyár megy tizenhatodszor. Az idényben ez aratta a legnagyobb sikert. Biztos a zsúfolt ház, a siker. Garantálja ezt a kitűnő operett, a kiállítás, de maga az előadás is, amelynek élén Viola Margit, Kertész Mancsi, L. Kiss Mariska, Dancs Ica, Szepessy Edith, Galetta Ferenc, ifj. Szendrey Misi, Győző, Rudas állanak. Az előadás 3 órakor kezdődik.

* Mary Dougan bűnpöre a színháznál ma már mindenkit lázba ejt. És ez teljesen joggal történik. Rég nem volt ilyen műsordarab, amelyben annyi izgalom, érdekesség, fordulat lett volna, mint Mary Dougan bűnpörében, amely egy törvényszéki tárgyalás hallatlanul érdekfeszítő menetét hozza három fejeleten keresztül. Növeli az érdekességet a nagyszerű szereposztás is: B. Kálmán Sári, az aradi közönség kedves színésznője vendégszerepel, kivül Fekete Irén, L. Kiss Mariska, Szepessy Edith, Gaál Piri, Dancs Ica, Szendrey igazgató, Horváth, Jávor, Kallós, Kun, Földes, Győző játszanak remek főszerepeket.

* Anyos Viola képtárlata a Kulturpalotában dec. 1-től 11-ig nyitva d. e. 10—1-ig és d. u. 3—7-ig.

* Bucarestiben előadják Az ember tragédiáját, Bucarestből jelentik: Ma foglalta el hivatalát a Nemzeti Színház új igazgatója, Rebreanu Livius, az ismert erdélyi író. A hivatal átvétele ünnepélyes keretek között ment végbe. Az új igazgató a közeljövőben Madách Imre: Az ember tragédiáját adatja elő, Goga Octavián fordításában.

Minden szavazatra szükségünk van, még ott is, ahol kevés a Magyar Párt lélekszáma, mert nem a helyi, hanem az országos listára szavazunk.

SPORT

O Vívőverseny Aradon. Pellegrini vívómester, vasárnap, folyó hó 2-ikán, délelőtt 11 órakor a Gloria-CFR Sport Egylet kulturpalotai vívótermében második házi kard- és törvívőversenyét rendezte, melyen Arad legjobb vívói vesznek részt és mindkét fegyvernemben érdekes, szép küzdelmekre van kilátás. — Tekintettel arra, hogy a vasárnapi versenyen a multkorinál jóval több versenyző vesz részt, a sportesemény iránt a közönség közelebb, igen nagy az érdeklődés. A belépés díjmentes, program megváltása kötelező.

APOLLO

Ma, pénteken 5, 7 és 9-kor

PREMIER!

A francia filmjáték remeke:

ASZIVEK VÁSÁRA

látványos életkép pazar kiállításban.

Olcsó 35, 30, 20 és 10 lejes helyárakkal.

URANIA

A dikttátor

izgalmas kalandorfilm

Mary Astor és Gilbert Roland

a főszerepben. — Ezenkívül:

Amerikai burleszk pótműsor

Olcsó 30, 25, 15 és 10 lejes helyárakkal.

Irodalom és művészet

* Heti műsor. Péntek: Parasztecsület és Bajazzók opera, premier-helyárakkal, bérletszünet. Giuseppe Agrillo, dr. Grünfeld Edéné, R. Horváth Mici, Szentgyörgyi Mária és Róna Dezső felléptével. Az előadás tiszta jövedelmét a színészegyesület nyugdíjalapja javára fordítják. Szombat: Három kislány (C. bérlet.) Vasárnap délután 3 órakor: A régi nyár. (operett, rendes helyárakkal.) Este: román előadás. Hétfő: Mary Dougan bűnpöre (színműjúdonság, premier, A. bérlet.) Kedd: Mary Dougan bűnpöre (színmű, B. bérlet.) Szerda: Mary Dougan bűnpöre (színmű, C. bérlet.) Csütörtök: Szeretlek (nagy operettjúdonság, premier, A. bérlet.)

* Horváth Henrik szerzől estje a Kulturpalotában. Nagy érdeklődéssel várja Arad város közönsége Horváth Henrik szombati estjét, amelyet a Kulturpalota kistermében tart és amely irodalmi szenzáció számba megy. A szó, amely ritmikus egymásmellettegységben versé finomul, — az ő ajkain mintegy féltiszteszerű szépséggé, a mű és a művész szívével feltárolt varázserővé alakul át s ezt a va-

rázst teljes egészében adja tovább közönségének. Drámai és hangulati elemek, zenei és prózódiai finomságok elevenedtek meg Horváth Henrik előadásában, mely sok essay-nél, irodalomtörténeti méltatásnál teljesebben mutatja meg az egyes nagy költők költészetének lényegét, jelentőségét és rejtett szépségeit. Főleg Ady és Kiss József fordításai szépek, de Babits és Kosztolányi fordításaival is frenetikus sikert ért el mindenütt. Jegyek az Újságíróklub titkárságánál és az Oláh-könyvkereskedésben kaphatók.

* Ma este a második opera-est: Parasztecsület és Bajazzók! A híres tenoristának: José Agrillonak, dr. Grünfeld Edénének, Róna Dezsőnek, ismét kitűnő alkalmuk nyílik a kivételes képességük csillogtatására. A Tosca hatalmas sikere után, ez az est is minden biznnyal tapsos, nagy ház előtt fog lefolyni, hisz a híres Mascagni és Leoncavallo operák pompás tolmácsolásban kerülnek a közönség elé. Kivülük R. Horváth Mici és Szentgyörgyi Mária is vendégszerepelnek ma este és ez a körülmény csak megerősíti az opera-est sikerét. A zenei szépségek felett Gellért Pál örökösök.

A megye bűnvádi feljelentést tesz Boneu volt prefektus ellen.

A megyei tanács ma tárgyalta Boneu Vazul beadványát, melyben a megyével való összes pereinek törlését kéri. — A megye kártérítést követel Boneutól az elkövetett szabálytalanságok miatt. — A bíróságtól bűnügyi zárlatot kérnek az exprefektus vagyonára.

Bonen ígéretet kapott Bucurestiben ügyének reviziójára.

(Arad, november 29.) A megyei tanács mai ülésén rendkívül érdekes határozatot hoztak Boneu Vazul volt megyei prefektus ismeretes ügyében. A határozat nyomán Arad megye vezetősége

bűnvádi feljelentést tesz a volt prefektus ellen hivatali sikkasztás, hivatalos hatalommal való visszaélés és a közpénzek könnyelmű kezelése címén.

A szenzációs döntés részletei a következők:

A megyei tanács mai ülésén a permanens bizottság beszámolt azokról a perekről, amelyeket Arad megye visel. Ezzel kapcsolatosan olvasták fel Boneu Vazul volt prefektus kérvényét, amelyben arra kéri a megyei tanácsot, szüntesse be a közte és Arad megye vezetősége között folyó pereket és ismerje el az igazát. Ez Arad megyének is érdeke. — mondja a beadvány — miután a perek nagy költségeket okoznak és tízéves, hű szolgálata után meg is érdemli ezt a megyétől. A kérvény felolvasása után ismertetik az ügyészi véleményt, amelyben Petrutiu Iustin dr. megyei főügyész beszámol arról, hogy Boneu Vazul és a megye között jelenleg nyolc per folyik, különböző címeken. Nem javasolja a maga részéről Boneu igazának elismerését.

Elsőnek dr. Hentiu György szólalt fel, aki a véleményének ad kifejezést, hogy abban a perben, amelyet a volt prefektus elmaradt fizetések kiutalása érdekében adott be és amelyben két bírósági fórum már döntést is hozott, a megyének ki kell fizetni a körülbelül 16.000 lejt kivevő összeget, tekintet nélkül arra, hogy esetleges ellenkövetelése van. Avramescu Vazul dr. sajtálkozik ehhez a véleményhez, majd Suciu György dr. kijelenti, hogy Boneu kérése nevéstéses, miután nem a megyének kell beszüntetni a pereket, hanem neki, aki indította őket. Kijelenti, hogy

tudomása szerint a volt prefektus súlyos szabálytalanságokat követett el és kérdést intéz a megye vezetőségéhez, tett-e valamilyen intézkedést arra vonatkozólag, hogy az illetékes hatóságok felelősségre vonják ezért.

Általános érdeklődés közepette válaszol az interpellációra Nasta Victor, aki kijelenti, hogy a permanens bizottság lefolytatta a vizsgálatot és határozta, hogy a visszaélések ügyét megfelelő fórum elé viszi. Az akták jelenleg az ügyészi hivatalban vannak, ahol

a permanens bizottság döntésének megfelelően bűnvádi feljelentést tesznek az aradi királyi ügyészségen Boneu Vazul ellen, hivatali sikkasztás, hivatalos hatalommal való visszaélés és közpénzek könnyelmű kezelése címén. Egyben megtette a permanens bizottság az intézkedést arravatkozólag, hogy a megye teljes kártérítést kapjon Boneutól az okozott kárért és erre vonatkozólag kérni fogják a bíróságot, helyezze bűnügyi zárlat alá ingóságait és minden található vagyonát.

Hasonló kártérítési eljárást indítanak mindazok ellen, akik résztvettek volt a prefektusnak, a megyét megkárosító, tevékenységében. A permanens-bizottság őt bizta meg, hogy az illetékes bírói fórumok előtt a megye érdekeit képviselje.

Cotioiu Romul dr. felhívta a tanács figyelmét arra, hogy Boneu Vazul kérvényével tulajdonképpen nem a perek megszüntetését, hanem azt akarta, hogy a megye elismerje azon jogait, amelyeket perelt.

— Ha ezt jóakarattól, vagy nagylelkűségből — hiszen ismerjük nehéz anyagi viszonyait — a tanács el is akarná fogadni. — mondotta — nem teheti meg, mert tiltja a törvény.

Az elmaradt és a bíróság által megítélt fizetésre vonatkozólag még Nicoleanu Amilcar pénzügyigazgató szólalt fel, aki el-

mondotta, hogy a megye kiutalta a pénzt, azonban Georgescu János, Arad megye elhunyt prefektusa letiltotta a kifizetést. Ezt azért tette, mert részben fedezni akarta a megye ellenkövetelését. Hosszas vita után a tanács kimondotta, hogy ha a másodfoku bíróságnak az ítélete megérkezik, a megye fizesse ki az elmaradt fizetést, a többiekben pedig helyben hagyja a permanens-bizottság döntését, amelyet helyénvalónak talál.

Ezzel kapcsolatosan megemlítjük azt az érdekes körülményt, hogy a volt prefektus, a kinek bucuresti-i utjáról beszámoltunk

Megkönnyítik a középiskolai oktatást.

A középiskolai törvény végrehajtásánál enyhítéseket alkalmaz a miniszter. — Kiveszik az Anghelescu-féle törvény méregfogait.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának éjszakai telefonjelentése.) A közoktatásügyi miniszteriumban erősen dolgoznak az új középiskolai törvény végrehajtási utasításainak elkészítésén. Néhány napon belül elkészülnek a munkával, úgy, hogy a képesítési vizsgák, még január hónapban megtörténnek. A végrehajtási utasítás so-

hazaérkezett és az érdeklődőknek ki jelentette, hogy ígéretet kapott a miniszteriumban ügyének reviziójára vonatkozólag. Eszerint rövidesen revizió alá veszik fegyelmi ügyét és ebben az esetben 250—300 ezer lej kártérítésre tarthat igényt. Megyei körökben nagy érdeklődéssel várják az ügy fejleményeit.

Karácsonyi és egyéb alkalmi ajándékokat

saját árban vásárolhat a

Grallert-féle végeladáson

Arad, Bul. Regina Mária 18. (Polg. Takp. épület)

Órák! Ekszerek! Disztárgyak!

Telef. 70. **ERZSÉBET SLAGER-MOZGO** Telef. 70.

Ma d. u. 5, 7 és 9 órákor. Premier! Az önfeláldozó testvér:

„Schill-huszárok“ Főszerepben: Werner Pitschau, Hollay Kamilla, Igó Sym, Greta Reinwald.

Vasárnap két Matiné d. e. 1/2 12 és délután 3 órákor

SUDERMANN „Egyszer volt c. regénye“ **Asszony és ördög** Greta Garbo, John Gilbert, Lars Hanson

Hétfőtől!

Világszenzáció!

Biró Lajos

remek műve

EMIL JANNINGS-szal

ELSODORT EMBER.

Milliókért vásárolták

a hamis olasz szobrokat.

Dossena Alceo szobrász elmondja a hamisítások történetét. — Róma kiállítja a szobrász műveit.

(Az Aradi Közlöny római tudósítójának távirata.) Beszámoltunk arról, hogy Alceo Dossena ismert római szobrász hamisított antik szobrokkal árasztotta el egész Európát. A nagy botrány középpontjában álló művész ma Itália legkeresettebb mestere és az olasz főváros. Dossena műveinek monstrekiállítására készül. A szobrászművész rendkívül érdekes nyilatkozatot adott ma az újságíróknak ügyéről.

Dossena elmondotta, hogy Cremonából származik, ahol híres, utánzótt cremonai hegedűket gyártott. Ő találta fel az elektromos szobrászvést, új öntési eljárásokat és legnagyobb találmánya az, hogy kémiai eljárással patinázni tudja a márványt, bronzot és fát.

— Az Abruzzokban egy tizenötödik szá-

zadbeli templomot építettem. A tudósok könyveket irtak arról, hogy Simone Martini nemcsak festő, hanem szobrász is volt, mivel én néhány Madonna-szobronra S. M. jelzést véstem. Megtörtént például, hogy jött valaki és azt mondotta: — Nekem oltár kell 1450-ből, Perugia helységeiből. Mikor kaphatom meg? — Egy hét múlva — volt a feleletem és elutaztam az illető vidék muzeumába, jól megnéztem az egykoru műveket és otthon emlékezetből megformáltam. Ez nem másolat, sem eredeti, de stílusa van. Megtörtént az is, hogy az egyik szobromat egy firenzei antikvárius egy millióért eladta egy francia kereskedőnek, az két millióért továbbadta egy amerikaiak, aki két és fél millióért adta el ugyanazon antikváriusnak és végül három millió liráért Amerikába került. Én pedig tízezerért adtam oda a szobrot.

Aki szereti fajtát, aki magyarnak érzi magát, e jelre adja szavazatát:

A magyar egység e jelben győzni fog!

H I R E K.

Automaták az uccán.

Az automata az uccákon lóg, minden lámpavasra jut már egy-egy a bulváron és annyit már mindenki tud románul, hogy megértse: egy meg két lejért cukrot, csokoládét dobál ki magából, csak meg kell rántani a fogantyút, csak meg kell nyomni a gombot, ennyi az egész.

De itt kezdődik a kalamajka.

Az automata ugyanis nem működik rendszeresen. Eleinte talán, amikor kikerült az uccára, pontos és pedáns volt, szemérmés és tisztességes. Akár az ucca többi édességet nyújtó angyalai. Aztán elrontják. Az egyik kitanítja, hogy nadrággombért is csokoládét köpjön, a másik babrál valamit rajta, mire a cég visszaadja a pénzt is és a savanyucukrot is. Rettenetes. Az ucca demoralizál mindenkit. De ki vásárol automatától csokoládét? Csak szegény ember. Aszfaltbetyár és aszfalttündér. Ők a detailosok. Az automata törzskuncoftjai. Az ilyen közönség aztán romboló hatással van a legtisztesegebb automatára is. Azt mondják neki:

A gyárosnak van elég pénze. A mi egy lejünkkel több, vagy kevesebb, ugyse számít. Annál inkább számít nálunk. Ide hát azzal a cukkedlivel és hoci vissza a pénzt! Az automata kicsit szabódik, de a brutális lassú addig rángatja, tekeri, fojtogatja a fogantyúját, ütögeti a gyomrát és rázza, hogy szegény hiedtében kiadja a rábizott édességeket.

Panaszkodnak is a kereskedők. Eleinte leső embereket állítottak a gép mellé. Olyasféle hivatal ez, mint a kisvasut ellenőre. De rájöttek, hogy a leső férfiú összejátszott a masinával és szinte előljárt a potyázásban. Tejcokoládét ebédelt és vacsoráozott, amióta rábizták az automatákat. Éhes volt és a fizetéséből nem tudott megélni. Erre elcsapták. Am annyira rászokott már, hogy éjszakánként vizsgálóztott és titokban folytatta a régi bűnös viszonyt. Egy hajtűvel piszkálgatta olyan ügyesen, hogy marokszám hulltak ölébe a jó likőrös és töltött csokoládék.

Most még csak ebéd és vacsora automatákat kéne felállítani. És ruhaautomatákat. Meg kenyér-, cipő-, kóksz- és husmasinákat. És rendben is volna minden. Csakhamar csupa elegáns, jólakott embert lehetne látni az uccákon. Akkor csakugyan tejjel és mézzel folyó Kamaán válna ebből az országból.

De hol vannak ezek az automaták?...

(—)

— A külügyminiszter külföldi látogatásai. Bucurestiből jelentik: Mironescu külügyminiszter december 15-ikén Varsóba utazik, majd sorra látogatja az összes nagyobb európai fővárosokat s felveszi a személyes érintkezést a külügyi hivatalokkal.

— Feloszlatták Bucuresti városi tanácsait. Bucurestiből jelentik: A belügyminiszterium a napokban vizsgálatot rendelt el az összes bucuresti városi tanácsok ellen. A vizsgálatot ma befejezték és a szerzett adatok alapján a miniszterium elhárította a tanácsok feloszlátását. A hivatalos döntés a holnap nap folyamán kerül nyilvánosságra.

— Szombaton nyílik meg a nemzeti-parasztpárt klubja. A tegnapi nappal Aradon egy kimondottan politikai klub nyílt meg a Banca Romaneasca régi helyiségében. Ez a klub a nemzeti-parasztpárt aradi tagozatának társasköre, amelyben egyszersmind a párt hivatalos helyiségei is elhelyezést nyernek. Az új klub élterme Palkovics András, a kiváló-hírű aradi vendéglős vezetése alatt áll. A klub vezetősége ugyanaz, mint a nemzeti-parasztpárt aradi tagozatáé, az intézmény élén mint igazgató pedig Chera János, a párt pénztárnoka áll. A klub ünnepélyes formák közt való megnyitását szombatra tervezik.

A LEGMEGBIZHATÓBB MOD SELYEM HARI-S NYÁK MOSÁSÁHOZ.

Selyem harisnyák csak addig szépek amíg ujak. Azonban ha LUX-al mossza, megtartják eredeti lágyágukat és színüket. Sohasem látszanak kopottaknak, mivel a LUX mindig visszaadja eredeti uj kinézésüket.

LUX csak csomagolva kapható, sohasem szabadon.

Detail ár 30 Lei nagy csomagonként.

LUX

— Az intrikák miatt visszavonul a politikai élettől a romániai szociáldemokrata párt egyik vezére. Bucurestiből jelentik: Grigorovicu szociáldemokrata vezér, — mint ismeretes — nem fogadta el pártja jelölését. Grigorovicu nyilatkozatot adott az Adeverulnak, mely szerint a jelölést azért utasította vissza, mert a szociáldemokrata központi bizottság, dr. Pistiner intrikáira hallgatva, megsértette őt. Most táviratban hívták fel a jelöltség elvállalására, ő azonban visszavonul a napi politikától. Mint ismeretes, Grigorovicu a tiszta szocialista lista mellett foglalt állást, természetesen a kormány ellenjegyzése mellett. A párt elutasította az ajánlatot és innen származik a sértődés.

— Benyújtották a cuzisták aradi jelölőlistáját. Az aradi törvényszéken ma délelőtt nyújtotta be jelölő listáját a Keresztény Nemzetvédelmi Liga, amely csak a kamarai választásokra állított jelölteket. A párt aradi listavezetője Cuza professzor fia, Cuza C. Alexandru iasi-i egyetemitanár, míg a többi jelöltek: Ion C. Catuneanu kolozsvári egyetemi tanár, dr. Benea Dionisie orvos (Arad), Grozescu Sándor nyugalmazott községi jegyző (Arad), Csizmas György földmives (Pécska), Barna György munkás (Arad), Adorian György földmives (Arad), Nicula József gazdálkodó (Kishalmagy) és Penes Stefan kereskedő (Petrozsény). A jelölők között szerepel többek között dr. Catinéanu Ervin aradi kórházi főorvos is. A lista a 7-es számot kapta és választási jele a félkör.

— Két és félesztendő fogház betörésért. Az aradi törvényszék ma két és félesztendő fogházra ítélte Györgyik István salgótariáni bányamunkást, aki az elmúlt télen Aradon több betörést követett el.

— Eltűnt Aradról egy inasgyerek. Brad András Str. Vanatorul (Kürtösi) uton lakó iparos feljelentést tett a rendőrségen, hogy Ince József nevű inasa rejtélyes módon eltűnt. A fiút a szomszédokba küldték el, ahonnan néhány perc múlva kellett volna visszatérnie, azonban többé nem jelentkezett. Az eltűnt inasról egyelőre nem sikerült semmiféle felvilágosítást szerezni. A rendőrség nyomoz.

Gyönyörű ruhacsipkék
KELL és KRAUSZ-nál.

— Félesztendőre ítélték a sikkasztó városi vámost. Ma tárgyalta az aradi törvényszék Giurgiu Péter volt aradi városi vámos sikkasztási bűnperét. Giurgiu — mint annak idején megirtuk, — az aradi városi vámkárára, mintegy 80.000 lej sikkasztást követelt el azáltal, hogy hamis vámcédulákat adott ki. A törvényszék bűnösnek mondotta ki Giurgiut, akit sikkasztás és jegycsalás címén hat havi fogházra ítélte a bíróság.

— Szegény gyermekek felruházása az izr. Nőegyletben. Ma délelőtt lélekemelő ak-tus játszódott le az aradi zsidó iskola nagytermében: az Aradi Zsidó Jótékony Nőegylet jószívű hölgyei Schulhoff Károlynéval az élén 22 inséges gyermeket öltöztettek fel tetőtől talpig téli ruhába s ezenkívül édességekkel, ajándékokkal varázsoltak mosolyt a sápadt arcocskákra. A gyermekfelruházási ünnepségen a következő hölgyek vettek részt: Schulhoff Károlyné, Tenner Józsefné, özv. Antal Zsigmondné, Münz Mártonné, dr. Stauber Andorné, Pick Ernőné, Köt-zander Ignácné, Schwartz Hermanné, dr. Raucher Károlyné, Köffár Hugóné (Eszék), Mairovitz Emilné, Kovács Miklósné s Vértésné.

— A maharadza fehér felesége. Előindíában, Pudukota államocskában nagy gondot okozott a trónutódlás kérdése, amelyet most intézett el végre az angol impérium. Tondiman Gopala 21 éves fejedelmi sarját nevezvén ki radzsának. Pudukota történetében már ez előtt is volt egy nagyon furcsa trónutódlás. A radzsa egyik elődje fehér asszonyt vett el feleségül. Az ebből a házasságból származó fiának radzsává való kinevezése ellen azonban nagy ellenállás mutatkozott. Az angol kormány igazat adott a trónutódlást ellenzőknek, amennyiben kijelentette, hogy félvér szerint sem jogosult a trónutódlásra. A herceg apja ezen annyira felháborodott, hogy családotól elhagyta országát és a Rivierán telepedett le. Ebben az évben halt meg és így lett a trónutódlás kérdése aktuális.

— Pofozkodás a lengyel parlamentben. Varsóból jelentik: A lengyel parlament költségvetési bizottságában ma kinos botrány játszódott le. Clircicki ukrán képviselő erős szavakkal kritizálta azt a bánásmódot, amiben a kisebbségek Lengyelországban részesülnek, aminek következtében szóváltás keletkezett közte és dr. Polakiewicz Pilsudszky-párti lengyel képviselő között. A szóváltás egyre hevesebb lett, végül is a lengyel képviselő más érv híján kétszer arcul ütötte kisebbségi kollégáját. Az eset, amelynek alighanem a bíróság előtt is lesz folytatása, a lengyel sejmben nagy feltűnést keltett.

— Vitorlás yachton áthajózta az Oceánt — egyedül. Tunisból jelentik: Ma befutott az itteni kikötőbe egy magányos vitorlás yacht, amelynek fedélzetén mindössze egy utas volt: az amerikai Eduard Miles, aki egyébként a yacht tulajdonosa is. Miles augusztus 11-én kelt ultra Newyorkból és minden baleset nélkül átvitorlázott szülőbát az Oceánon. Miles most Indiába és Japánba készül és aztán a Csendes-Oceánon akar visszatérni hazájába.

— Elfogták az aradi műszerész másik tolvaját is. Jelentette az Aradi Közlöny, hogy egy műszerész feljelentést tett az aradi rendőrségen, hogy Lakatos Róza és Codos Anna nevű nők mulatozás közben kifosztották. Lakatos Rózát még a tegnapi nap folyamán sikerült letartóztatni és Codos Annát a mai napon fogta el a rendőrség. A két nőt átszállították az ügyészség fogházába.

— Munkások választói gyűlése. A Munkások Blokkjának aradkerületi vezetősége értesíti Arad város polgárait, hogy december hó 2-án d. e. 10 órakor a városi Nyári Szinkörben programismertető népgyűlést tart. Továbbá értesíti a II-ik kerületi polgárokat, hogy a péntek esti kerületi értekezletet nem a Schwartz-féle vendéglőben, hanem Szabó Lajos (volt Aulich Lajos- és Lipót-ucca sarok) vendéglőjében tartják meg.

Hakoah táncosteadélután

1. é. december 2-án d. u. fél 5 órai kezdettel a Fehér Kereszt nagytermében.

Üzletáthelyezés miatt

női kabátok
melyen loszállított árban

kerülnek eladásra!

MENCZER női confectio áruház Aradon, a leggett Széchenyi malom mellett (Boros Béni-tér 40.)

— Giuseppe Agrillo, dr. Grünfeld Edéné és Róna Dezső hangversenye az Ujságíró Klubban. A színházban lezajlott nagyszerű operasték után Giuseppe Agrillo az Ujságíró Klubban is fellép szombaton este. A kitűnő tenorista ez alkalommal a legkülönbözőbb operákból állította össze műsorát. Méltó partnere lesz dr. Grünfeld Edéné, akinek nagyszerű hangja és zenei képzettsége ma már közismert Aradon. Ez alkalommal fel fog lépni Róna Dezső is, aki Grünfeldnével több duettet énekel. A hangverseny szombaton este tíz órakor kezdődik. A művészek zongorakiséretét Gellinek Lotte, a kitűnő énektanár nő vállalta. — Hangverseny után tánc.

— Száradó lepedők mint vészjelek. Párisból jelentik: A Saint Hoichel öbölben megtalálták a Pommern német iskolahajó roncsait. A legénységet sikerült megmenteni. A jó állapotban levő roncsot a kikötőbe vontatták. A vihar borzalmas eseményei közepette ma egy meglehetősen humoros eset is történt. A Brest melletti ouesannti világítótorony őre észrevette, hogy a Kereon szigeten levő világítótoronyból nagy fehér leplekkel vészjeleket adnak le. Mozgósították a partőrséget és a dühöngő viharban mentőcsónakkal a kereoni világítótoronyhoz mentek, ahol az őr közölte, hogy nagymosás van náluk és a lepedőket a szabadban szárítják. A szél lengette ezeket a lepedőket és ezt nézték vészjeleknél.

S THEA von HARBOU
világhírű regénye.

P FRITZ LANG
rendezése.

I LIEN DEYERS és
WILLI FRITSCH
mesterműve.

O VILÁG CSODÁJA

N Jön! Jön!
AZ
APOLLOBA

— Doktoravatás. Trincz Kornél siriai (világosi) jogszigorlót a budapesti m. kir. Pázmány-egyetem jogi fakultásán november hó 24-én doktorrá avatták.

— Rendőri hírek. Herbststein József Boczkó-ucca 2. számú ház lakója feljelentést tett a rendőrségen, hogy Löwenberg Róza, aki vele közös háztartásban élt, megszökött és tizenhatezer lej értékű fehérneműt ellopott. — Az aradi államrendőrség letartóztatott egy Grizer József nevű embert, akiről kiderült, hogy rendszeresen üzte a kerékpártolvajlást Aradon. Grizert az ügyészségre szállították, ahol kihallgatás után a vizsgálóbíró letartóztatásba helyezte. — Horváth József aradi kereskedő feljelentést tett a rendőrségen Engel Mór ellen, aki állítólag öt 10.600 lej erejéig megkárosította.

— Gramofonok és lemez ajándékok Egedésnél.

— Művészi képek Kerpelnél részletre is.

— Kit küld ki Magyarország az amerikai világszépségversenyre? Ez a kérdés izgatja most országsgazte a leányokat. A verseny megindult, s a Színházi Élet hétről-hétre beszámol a „Miss Magyarország” választás eseményeiről. A szépségverseny résztvevőinek gyönyörű mélynyomású képein kívül számtalan riport, cikk és novella díszíti a lapot. „Mit ísolt a budai jósnő a férfiruhába öltözött Vaszary Pirinek és a női ruhába öltözött Gyergyay Istvánnak?” Rengeteg kép, rovatok, regénymelléklet, négyoldalas szenzációs viccelap, darabmelléklet stb. Egyes szám ára 40 lej, negyedévi előfizetést díj 450 lej. Kiadóhivatal: Budapest, VII., Erzsébet-körút 29.

— Ügyvédi nyomtatványok olcsón Kerpelnél.

— Lapunk Budapesten állandóan olvasható az Űbbázia kávéházban. Oktogon-tér, Andrássy-ut 49. Ridikülők, pénztárcák, kották, károlt táskák Herze Jánosnál.

LEGUJABB.

A Viitorul szerint 2.50 svájci franknál stabilizálják a lejt.

A liberális pártlap holnapi száma szenzációt keltő, de valószínűtlen hírt közöl. — Madgearu kereskedelmi miniszter az Aradi Közlöny munkatársa előtt erőlesen megcáfolja ezt a hírt.

Oriási nyugtalanság Bucuresti pénzügyi körökben.

— Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának éjszakai telefonjelentése. —
Szenzációs híradást közöl a Viitorul ma esti számában. A lap biztos forrásból való értesülésre hivatkozva közli, hogy a kormány a lejt 2.50 svájci centime-on akarja stabilizálni.

A Viitorul híre általános visszatetszést keltett kormánykörökben, pénzügyi körökben pedig nagy ijedséget okozott, amnél is inkább, miután Bucurestiben úgy tudják, hogy a Viitorul még ma is egyike a legjobban informált lapoknak.

A szenzációs híradás ügyében az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítója ma, késő este beszélgetést folytatott Madgearu kereskedelmi miniszterrel, aki a következőket mondotta:

— Meg kell botránkozni a liberálisoknak a Kormánnyal szemben tanúsított magatartásán.

Nem törekednek másra, mint arra, hogy megmentsék az ország hitelét, mert jól tudják, mit jelent egy ilyen hír kikürtölése. Nem felel meg a valóságnak a Viitorul közlése, amely csupán egyike azoknak az eszközöknek, amelyek csak a kormány meggyengítésére szolgálnak.

A magunk részéről szintén valószínűtlennek tartjuk a Viitorul híreit, mert ismerjük a múltból azokat a manővereket, melyek a lej kurzusának hullámlása körül lejátszódtak. Ha volnának olyanok akár Bucurestiben, akár a külföldön, akik tudják, hogy a mai kurzus alatt több, mint 20 százalékkal fogják stabilizálni pénzünket, akkor ezek újságokban való kikézés helyett olyan módon játszódták volna már meg ezt az értesülést, hogy a lej a 3 svájci centimes alatt bukdácsolna. Pénzünk pedig ezidőszerint stabil.

Milliókat sikkaoltak a bucuresti-i munkásbiztosítóban.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának telefonjelentése.) Ma felfüggesztették állásától a bucuresti-i munkásbiztosító pénztár pénztárnokát, Rascanu Cézárt és helyébe Stelian főfelügyelőt delegálták. A felfüggesztés előzménye az, hogy Raducanu miniszter rendelkezése rovan-

csolást tartottak a munkásbiztosító pénztárban, ahol nagyarányú szabálytalanságokat fedeztek fel. Megállapították, hogy milliók hiányzanak a pénztárból, amelyekkel Rascanu nem tud elszámolni. A felfüggesztéssel még nem ért véget az ügy, miután a miniszter büntető feljelentést tesz a pénztárnok ellen.

Élelmiszereket küld a kormány az éhező zsilvölgyi munkásságnak.

Megállapították a december 1-i ünnepségek programját. — Ingyen utaznak a szegény emberek a választások színhelyére.

— Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának éjszakai telefonjelentése. —

Ma este 6 órakor minisztertanácsot tartottak Maniu Gyula miniszterelnök elnökletével. A minisztertanács, amelyen több fontos határozatot hoztak, a késő éjszakai órákig tartott. Elsősorban a december 1-i ünnepségeket foglalkoztak és véglegesen megállapították az ünnepségek programját. Felosztották a szerepeket az egyes miniszterek között és elhatározták, hogy minden fontosabb gócponton egy miniszter jelenik meg a kormány képviselőjében.

Ezután a zsilvölgyi munkások helyzetével foglalkoztak és megállapították, hogy a munkásság helyzete rendkívül komoly. Elhatározták, hogy azonnal élelmiszervonatot küldenek

a Zsilvölgyébe, a nyomorgó munkások felsegélyezésére.

Végül elhatározták, hogy a munkások és a szegényebb emberek a választások tartama alatt ingyen utazhatnak a választások színhelyére. Errevonatkozólag teljes felhatalmazást adtak Alevra tábornok, közlekedésügyi miniszternek, aki már a holnapi nap folyamán megteszi a szükséges intézkedéseket. Elhatározták még, hogy Pan Halipa besszarábiai miniszter és Mirto belügy államtitkár holnap Besszarábiába utaznak, ahol felkeresik az ugynevezett tíz kilométeres zónát is, az ottani helyzet felülvizsgálására. Ezután történik meg a döntés arravatkozólag is, eltöröljék-e az ottani hadizónát.

Megszüntetik a törvénytelenül létesített állásokat

Madgearu vizsgálatot rendelt el több miniszteri vezérigazgató ellen.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának éjszakai telefonjelentése.) Madgearu kereskedelmi miniszter ma vizsgálatot indított a kereskedelmi minisztérium több vezérigazgatója ellen. A miniszter ugyanis infor-

mációkat szerzett arról, hogy néhány vezérigazgatót törvénytelen módon neveztek ki állásába. Amennyiben ez a vizsgálat során beigazolást nyer, a miniszter elhatározott szándéka, hogy megszünteti a törvénytelenül létesített állásokat.

Radics özvegye nem kap utlevelet.

(Az Aradi Közlöny belgrádi tudósítójának távirata.) A Samouprava radikális pártlap cikket ír a horvát kérdéstről. A lap leszögezi, hogy a jugoszláv felelős államférfiak a tizenkettedik órában bátran szembenéznek az országra váró veszedelemmel és megtesznek minden törvényes intézkedést arra, hogy a veszedelmet elhárítsák. Ha a parasztdemokrata koalíció most sem térne észhez, küzdelemre kerülhet sor, amely a

megsemmisüléshez vezethet és amelyért nekik kell Isten és a nép előtt a felelősséget viselniük. Az államférfiak mindent megtesznek arra, hogy a belső harcot elkerüljék, nehogy Jugoszlávia olyan borzalmas, véres események színhelye legyen, mint Bulgária.

A Narodni Val értesülése szerint Radics özvegye Párisba akart utazni, hogy fiát felkeresse, azonban a rendőrség megtagadta részére az utlevél kiállítását. A zágrábi községtagács ma elhatározta, hogy a Márkus-teret, ahol a horvát Szabor áll, Radics István-ternek nevezi el, míg a térhez vezető utcák, a szkupstinai áldozatok nevével Bessaricsek és Radics Pál nevet kapják.

Hazaérkezett a vingai leányszöktető.

Manusov elmondja a kalandos házasság történetét. — Hogyan került a házaspár börtönbe. — Manusov várja a feleségétől, aki Amerikában maradt.

(Arad, nov. 29.) A kalandos vingai, illetve wolfsbergi leányszöktetés ügyében, a mellyel már több ízben foglalkoztunk, ma újabb fordulat állott be. Ezzel alighanem prózai befejezést is nyert ez a romantikus és rejtélyes körülmények között véghezvitt menyasszonyszöktetés, amely a nyáron oly nagy fejtűnést keltett.

Emlékezetes lehet még mindenki előtt, hogy Manusov János vingai kereskedő megszöktette Wolfbergi Dragan Loli vingai urileányt, aki ott nyaralt, Temesváron titokban megismerkedett vele és mindketten kiutaztak Kanadába. A leány szülei és vőlegénye — Dragan Loli ugyanis közben mással járt jegyben — későn értesültek a meglepő eseményről és hiába szaladtak fűhöz-fához, az újdonsült Manusov-párt nem lehetett visszatéríteni az Oceanról.

Nemrégiben aztán, mint azt megirtuk, furcsa kis hír érkezett Amerikából, amely arról számolt be, hogy Manusov és felesége átszöktek az Egyesült-Államokba, ahol mindkettőjüket letartóztatták, mivel nem volt bevándorlási engedélyük. Ma aztán újabb szenzációs fordulat állott be az ügyben, még pedig az, hogy Manusov János hazaérkezett Vingára — egyedül. Feleségét, Dragan Lolit, kiutazta Amerikában.

Tudósítónk felkereste Manusov Jánost, aki a következőkben mondotta el a romantikus leányszöktetés legújabb és alighanem befejező részleteit:

Közgazdaság.

Az árcsökkentő bizottság ülése.

A luxuskenyeret feloldották a maximálás alól. — Két lejjel olcsóbb lett a sertéshús Aradon.

(Arad, november 29.) Ma délelőtt tartotta ülését Aradvárosi árcsökkentő-bizottsága Robu János dr. elnökelete alatt. A bizottság a liszt árát a múlt havi nivón hagyta meg, majd a pékek kérvényét vette tárgyalás alá. Ebben az aradi pékek kérték a bizottságot, engedélyezze a kenyér árának kilogrammonként egy lejjel való emelését. Hivatkoztak arra, hogy az adó, a fa ára, a házbér és a munkások bére erősen emelkedett és a jelenlegi árak mellett tönkremennek a pékiparosok. Ezenkívül nagy konkurrenciát csinálnak a pécskai kenyeresek, akik elveszik a súlyos terhek alatt görnyedő pékek vevőit. Dirlea Vazul referens ötven bannis emelést javasolt, azonban a bizottság Domán Sándor és Robu János dr. felszólalására elutasította a kérvényt s a kenyérárakat meghagyta. A luxus-kenyeret feloldották a maximálás alól, kimondva azonban, hogy a vendéglőkben és kávéházakban továbbra is egy lej marad a kenyér darabja.

Ezután rátértek a húsarakra. A húsarakat, a sertéshús kivételével meghagyták, a sertéshús árát azonban 46—50 lejről 44—48 lejre szállították le. A szegényebb néposztály érdekében megengedték, hogy Aradon harmadrendű marhahúst is áruljanak, de kimondták, hogy ezek az árusok a vágóhídi igazgató ellenőrzése alatt állanak és kötelesek üzletükben táblát kiakasztani, amelyben jelzik, hogy az általuk árult hús harmadrendű, végül pedig azok a mészárosok, akik ilyen húst árusítanak, másfajta nem tarthatnak. A harmadrendű marhahús árát 20—22 lejben állapították meg. A bizottság a többi árat változatlanul meghagyta.

Zürichben 3.12'50 a lej.

Helyi valutaárak. (November hó 29.)
Külföldiek: Berlin 39.89, Newyork 166.90, London 811, Páris 6.55, Milánó 8.77, Prága 4.96, Budapest 29.19, Zágráb 2.94.50, Bécs 23.52, Zürich 32.20. — **Áru:** Márka 39.50, dollár 166, angol font 805, francia frank 6.70, olasz lira 8.80, cseh korona 4.90, pengő 29.25, dinár 2.90, osztrák schilling 23.60, svájci frank 32. — **Pénz:** Márka 39, dollár 165.50, angol font 800, francia frank 6.50, olasz lira 8.60, cseh korona 4.95, pengő 29.19, dinár 2.85, osz-

— Szerettük egymást Lolival — mesélte Manusov — és, mert neki már volt vőlegénye, kénytelen voltam titokban megesküdni vele. Amerikai utlevelem és Kanadába érvényes vizumom volt, tehát elindultunk. Minden baj nélkül elértünk Winnipegbe. Kanadában nehéz az élet és akit ide kicsempésznek, vagy rendes vízummal jön ki, egytlen vágya van: Észak-amerika. Ez volt az én vágyam is. Winnipegben megismerkedtem egy embercsempésszel. Az ott külön foglalkozási ág. Megállapodtam vele, hogy átcsempéssz feleségemmel együtt Északamerikába. Elindultunk a határon, közvetlenül Detroit közelében, azonban baj ért bennünket. A csempészt elfogták és vele együtt minket is. Detroitból Washingtonba kerülünk — börtönbe.

— Ez a börtön azonban — folytatja Manusov — felér a legszebb szalonnal. Az amerikaiaknál még a fogság is gyönyörű. Ettől a pillanattól kezdve elkerültem a feleségemtől. Őt a női fogházba zárták. A vizsgálatot lefolytatták és az ítélet az volt, hogy el kell hagynom az Egyesült-Államok területét és oda soha többé nem térhetek vissza. Feleségemnek több szerencséje volt. Washingtonban él nagybátyja, aki letett érte kétezeröttszáz dollár biztosítékot és ott maradhatott. Én meg hazajöttem és most válok a feleségemtől...

Manusov elhallgatott. És ezzel ugylátszik, prózai módon bár, de befejezést is nyert a romantikus leányszöktetés nagy port felvert ügye.

trák schilling 23.40, svájci frank 31.50. — **Irányszat:** tartott.

Zürichi tőzszenyitás. (November hó 29.)
Berlin 123.74, Amsterdam 208.55, Newyork 519.03, London 2518.50, Páris 20.29.75, Milánó 27.20, Prága 15.39, Budapest 90.52.50, Belgrád 9.12.75, **Bucuresti** 3.11.50, Varsó 58.20 Bécs 73.

Zürichi tőzsdezárlat. (November hó 29.)
Berlin 123.74, Amsterdam 208.55, Newyork 519.02.50, London 2518.75, Páris 20.30, Milánó 27.20, Prága 15.39, Budapest 90.52.50, Belgrád 9.12.75, **Bucuresti** 3.12.50, Varsó 58.20 Bécs 73.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (November hó 29.)
Devizák: Páris 6.51, Berlin 39.65, London 808, Newyork 166.10, Milánó 8.73, Zürich 32.05, Prága 4.93, Bécs 23.38, Budapest 29, Varsó 18.90. — **Valuták:** Napoleon 650, márka 39.70, léva 1.22, török lira 0.86.50, angol font 810, francia frank 6.60, svájci frank 32.25, olasz lira 8.75, drachma 2.15, dinár 2.95, dollár 165.25, lengyel zloty 19, osztrák schilling 23.34, pengő 29.25, cseh korona 4.93

Egységesítik a nyugdíjtörvényeket.

Egy hadnagy több nyugdíjat kap, mint egy békebeli nyugalmazott tábornok.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának telefonjelentése.) Popovici pénzügyminiszter előtt ma megjelent a nyugdíjas katonatisztek küldöttsége. A küldöttség vezetője rámutatott arra hogy a nyugdíjas tisztek aránytalanul csekély nyugdíjat élveznek az államtól. Beigazolta, hogy egy békebeli tábornoknak ma nem több a nyugdíja, mint egy hadnagnak. Kérte a minisztert, hogy sürgősen vegye revízió alá a nyugdíjtörvényt, amely a létminimumot sem biztosítja.

A pénzügyminiszter kijelentette a küldöttségnek, hogy a kormány feltétlenül revízió alá akarja venni az 1925-ös nyugdíjtörvényt, mert belátja a törvény hibáiból származó jogos panaszokat. Kijelentette továbbá, hogy előirányzott terv szerint, hamarosan megtörténik az erdélyi és regáli nyugdíjtörvények egységesítése, amellyel kapcsolatban feltétlenül orvosolni fogják az összes panaszokat és korrigálni a hibákat. Popovici pénzügyminiszter kijelentése általános megnyugvást keltett Románia nyugdíjas körében.

Elfogtak egy revolveres aradi betörőt.

Mészárik István kereskedő merénylője rendőrkézre került.

(Arad, november 29.) Az aradi államrendőrség az éjszaka folyamán letartóztatta egy Jeanu György nevű embert, akiről megállapították, hogy az elmúlt év őszétől kezdve számos betörést követett el Aradon. Ismeretes, hogy annak idején napról-napra történtek rablótámadások, vakmerő lakásfosztogatások, de a tetteseket a legkörültékintőbb nyomozás dacára sem sikerült elfogni. A szemléleírások alapján a rendőrség hónapok óta nyomoz Jeanu után, azonban csak az éjszaka sikerült elfogni. A veszedelmes ember természetesen konokul tagad.

Eddig csak egy vakmerő tettet lehetett rábizonyítani. Kétségtelenül megállapították ugyanis, hogy ő követte el Mészárik István aradi kereskedő ellen az annak idején nagy szenzációt keltett revolveres rablómerénylőt. Társával együtt behatolt a kereskedő lakásába és revolverrel arra kényszerítette, a házbeliéket, hogy adják át az összes értékeket. Amikor kifosztották a lakást és távozni akartak, a kereskedő segítségért kiáltott, mire az egyik rabló revolverével rálőtt. Szerencsére a golyó nem talált. Az elfogott ember bűntársát még nem sikerült kézrekeríteni, de a rendőrség a legnagyobb aparáttal nyomoz, hogy minél előbb ártalmatlanná tegye.

A magyar becsület érzése, a magyar kötelesség szava, a magyar lista sikere

e választójel győzelmétől függ.

Felelős szerkesztő: RETHY JÓZSEF.

Az ERDÉLYI ÉLET minden száma szenzációs tartalommal jelenik meg.

Kész férfi-, női- és gyermekruházat részére

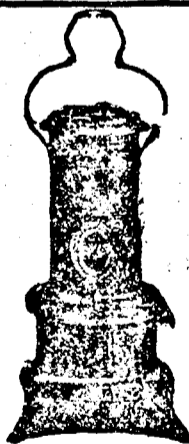
szakmunkást alkalmaz

csehszlovák gyár

Bukaresti, Str. Berzei 94. sz.

Lakás és jó tisztelettel.

6186

2 lejért fűt

óránként petróleummal a legújabb „IRIS” védjegyű

NOVA-KÁLYHA.

Ára: 1600 lej. Fekete, zöld és fehér tüzemállkivitel. Szagmentes, 3 évi jótállás. Legolcsóbb árban csodalámpák és „Graetz”-fűzők. Kérjen bemutatást, árjegyzéket

NOVA, Timisoara, III.

Str. V. Onițiu (Jósika-u.) 3. Viszonteladókat és ügynököket keresünk.

Elsőrangú

szücsöt alkalmaz

csehszlovák gyár

jó fizetés és lakás ellenében.

BUCUREȘTI, Str. Berzei 94-96. 6466

Átjött Amerikából a Zepelin.

Elhozta a Mikulás Királyt keleti udvartartásával, jazz-banddallal és számos gyönyörű különböző Mikulásokkal

Königstorter cukrászdába

Mélyen leszállított árak!

Női és leányka téli kabátok és bundákban

Mélyen leszállított árak!

Minden Aradvidéki vevő, ki nálam 4000 lel értékben vásárlást eszközöl, annak utiköltségének felét visszatérítem.

PLESZ központi női felöltő nagyruházában Arad a színház hátsó bejáratával szemben.

Minden kabátot vásárló vevőm egy szép ajándékban részesül ingyen.

◀ Kérem a címre figyelni! ▶▶

◀◀ Kérem a címre figyelni! ▶▶

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig vesszünk fel. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdezősködéssel válaszolunk. Ajánlatok, jelzés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatali telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

Rádió apparátusok és alkatrészek és választókban **Varga és Rosenfeldnél.**

ALKALMAZÁS.

BUBIHAVÁGÓ, perfekt munkacserő, női fodrászszalonba mielőbbi belépésre kerestetik. Címeket az Aradi Közlöny kiadójába kérem leadni. 6476

ÜGYES kijutó fiú december elsejére felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 6476

RÖVIDÁRU szakmabeli kisegítő elárutónót december hóra keresek. Szücs, Dengeh-láz. 6499

MINDENES szakácsnőt és bejáró takarítónót keresek. Jelentkezés délután 10-től Dr. Wernerné, Arad, Str. Horia No. 4. 6501

ÜGYES, jóerkölcsű szakácsnőt keresek elsejére. Cím Str. Horia 9. szám (Széchenyi-ucca.) 6502

LAKÁS.

KIADÓ azonnal elfoglalható háromszoba, előszoba, fürdőszobás lakás. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 6319

EGY négyosztós és egy kétszobás modern lakás kiadó Zimmermann Lajosnál, volt Szabadság-tér 4. 6484

KÉT szoba, fürdőszoba azonnal kiadó. Str. Nicu Filipescu 7. 6485

IRODAHELYISÉG, első emeleten, teljesen különálló, a város legforgalmasabb helyén, jutányos bér mellett kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 10507

EGYSZOBÁS lakás december 15-re kiadó Str. Serb Todor (Török Gábor.) 15. 6509

A főtéren
két udvari szobából álló, műhelynek, szalonnak vagy irodának alkalmas helyiség azonnalra **KIADÓ.**
Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 1857

VÉTEL ÉS ELADÁS.

BÖRÖNDÖK, perzsa bunda, szőrnek, szőnyegek, börgarnitúra, zongorák, ebédő, háló, szalonberendezések, vitrinek, antik komódok, antik könyvszekrény, asztalok, székek, fotelok, intarziás garnitúra, kredencek, órák, tükrök, festmények, antik asztali lámpák, vázák, spärherdt, varrógép, kararai márványszobrok, díványpárnák, filé asztalterítő, horgolt terítők, márványoszlop, varrósasztalkák, csillár, fali tálak, dísz tárgyak stb. eladók. Salgóné bizományi üzlete. Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

GYORSJÁRATU Fiat Camioneta, Oldsmobile luxusautó, fedeles hintó eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 6389

MEGBIZÓIM RÉSZÉRE KERESKE: Aneroid baromméter (fém légsuvmérő), antik porcellánokat, poharakat, különböző butorokat, antik szalonokat, órákat, dísz tárgyakat, vitrineket, stb. Kívánatra házhoz is megyek. Salgóné bizományi üzlet, Str. Horia 1. (Széchenyi-ú) Neuman-palota. 1000

Eladó
egy új, keveset szaladt **csukott autó,**
könnyű fizetési feltételekkel.
BEDESCU kapitány
Timișoara, Str. Brâncoveanu 6.

ÜZLETEK.

PIACTÉREN jóforgalmu italméressel, ujonnan épített ház üzlethelyiséggel családi okok miatt eladó. Ugyanott egy Pfaff balkaros felsőrész készítő gép. Str. Budai Deleanu 7. 6497

RAKTÁRHELYISÉGEK a város központjában száraz, mindenféle áru részére alkalmas, kiadók. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 10507

Mindenemü **kézimunkák készítését és montirozását vállalom,** ugyszintén **fehérneműk varrását és himzését a legolcsóbb árakon.** 6500

Dusan felszerelt előnyomda!!
Salon Alice
Bul. Regele Ferdinand 40.
leégett malom mellett.
Kifutó leány felvétetik.

Bankkölesönöket lejben és pengőben
házakra és földekre a legolcsóbban azonnal folyósítottak.
Haász Albert irodája Arad,
Strada Eminescu 12. sz. (Deák Ferenc-ú.)

Hirdessen az Aradi Közlönyben!

KÜLÖNFÉLÉK.

INTELLIGENS NŐT lakótársul vennék a belvárosban levő szépen berendezett lakásomba teljes ellátással. Ugyanott középtermetre férfi ruhák eladók. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadójában. 6489

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 6500

Ön is gazdag akar lenni?

A csehszlovák osztálysorsjáték bőven alkalmat nyújt Önnek erre.

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben:

10 millió lej = 2 millió Kc

- 1 jutalomdíj à 5 millió lej = 1.000.000 Kc
  - 1 nyeremény à 1 1/2 millió lej = 300.000 Kc
  - 1 nyeremény à 1 millió lej = 200.000 Kc
  - 6 nyeremény à 1/3 millió lej = 100.000 Kc
- és sok nyeremény à 450.000, 400.000, 350.000, 300.000 lej azaz 90.000, 80.000, 70.000, 60.000 Kc stb.

Összesen 95.000 nyeremény 240 millió lej = 48 millió Kc

összértékben. Minden egyes nyeremény készpénzben és levonás nélkül leaz kifizetve. Minden második sorsjegy nyer. Az I. osztály húzása már 1928 december 11. és 12-én. Rendeljen azonnal az általánosan ismert

Fortuna Bankháznál, Bratislava.

Megrendelő-lap. (Borítékban küldendő.)

FORTUNA BANKHAZNAK, Bratislava, Csehszlovákia

Küldjön I. oszt. húzásához 6209

egész sorsjegyet à 400 lej, fél à 200 lej, negyed à 100 lej. Az összeget Önnek a sorsjegy vétele után vagy postautalvánnyal, vagy pénzeslevélben átutalom.

Név: _____
Hely: _____ Utea, ut: _____
A

Tekintse meg legújabb varrógép modelljeimet.
A technika csodái. 6164
HAMMER VILMOS
ARAD, PIATA AVRAM IANCU NO. 5-6.

BUTOR jutányos áron kapható
Wiegenfeld Adolf Arad
Strada Moise Nicoara (Petőfi-ucca) 9-11. 8704

MUZSAY JÓZSEF ARAD, színházal szemben
Őszi és téli árjegyzéke:
Férfi öltöny tiszta gyapju L. 1750
Férfi öltöny divatszínben... 2450
Sötétkék és fekete öltöny la. 2750
Őszi és téli felöltő... 1950
Ulster-Double la. ... 2450
Fekete téli kabát szörme sál gallér. 2650
Divat szabóság! 4818
Iskola öltöny előírás szerint L. 1600
Bőr kabát ia. minden színben „ 3900
Fregoli raglán... „ „ 2000
Gummi kabát ... „ „ 800
Trench-coats la. ... „ 2500
Angol posztó raktár!

LEGSZEBB
LEGGYÖBB
LEGOLCSÓBB
LEGALKALMASABB

Karácsonyi ajándék

NŐI-FELÖLTŐ SZÖRME-BUNDA NŐI-RUHA

Választék óriási :-: Legújabb divat :-: Feltűnő olcsó árak.

RADÓ GYULA ARAD

NŐI-FELÖLTŐ ÁRUHÁZA.

Az Aradi Kereskedők Testülete

tudatja, hogy tagjai közös elhatározással

Aradon, 1928. december 3-tól 9-ig

egy propaganda olcsó hetet tartanak annak bizonyására, hogy áruik minőség, izlés és ár tekintetében az országban első helyen állanak. Tagjaink erre a hétre olcsó napi áraikból külön

10%^o ot azaz tíz százalék engedményt adnak

A kereskedők hete látogatóinak a kereskedőknél kapható vásárigazolványra szállodák, éttermek, színház és mozik jelentékeny kedvezményt nyújtanak. Az aradi kereskedők hetében résztvevők kirakataikban elhelyezett, bélyegzőnkkel ellátott plakáton jelzik részvételüket.

Arad, 1928. november havában.

Az Aradi Kereskedők Testülete.